

СТРУКТУРА ТА ПОСЛІДОВНІСТЬ РОЗБУДОВИ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кліменко О.М., к.е.н., доцент,

Пивавар І.В., к.е.н., доцент

Харківський національний економічний університет імені С. Кузнеця

Інноваційний розвиток підприємства являє собою складний соціально-економічний процес, в ході якого відбувається удосконалення наявних виробничих сил за рахунок засвоєння та впровадження у практику господарювання новітніх досягнень науки і техніки.

Рушійними силами цього процесу виступають зростання та ускладнення ринкових можливостей підприємства (насамперед у сфері розширення обсягів виробництва і підвищення споживчих якостей товарів і послуг, які пропонуються споживачеві), а також виникнення нових, більш продуктивних технологій виробництва, форм і методів організації, управління, збуту продукції тощо.

Ознакою можливості інтенсифікації інноваційного розвитку підприємства є його інноваційний потенціал, тобто узагальнююча характеристика сукупності наявних ресурсів підприємства, які визначають його спроможність до створення, свідомого пошуку та відбору, впровадження досягнень науки і техніки (нововведень-інновацій).

Інноваційний потенціал підприємства є результатом реалізації певної інноваційної стратегії, проведення досліджень та розробок щодо вдосконалення технології та організації виробничого процесу. Інноваційний потенціал відбиває ступень досконалості продукції та виробничої бази підприємства, який визначається результатами первинного засвоєння інновацій та науково-технічного циклу загалом.

Необхідною умовою забезпечення сталого інноваційного розвитку є також забезпечення ефективного сполучення двох складового інноваційного потенціалу підприємства: інноваційних ресурсів і факторів забезпечення інноваційного процесу.

Формування ефективної системи планування інноваційної підприємства насамперед вимагає використання системного підходу, який дозволяє врахувати індивідуальні особливості підприємства, а також визначити шляхи позитивного впливу на удосконалення інноваційного потенціалу підприємства.

Важливим напрямком підвищення інноваційного потенціалу підприємства є удосконалення асортиментної політики і всіляка модернізація продукції підприємства. Цей напрямок може привести до підвищення попиту на продукцію, збільшення доходу і прибутку, особливо якщо модернізована продукція знайде споживачів на зарубіжних ринках, що збільшить обсяг експорту підприємства. Іншим напрямком підвищення інноваційного потенціалу підприємства може бути збільшення ефективності науково-технічного забезпечення виробничої діяльності. Як правило, забезпечення

інноваційного розвитку підприємства не може бути у повному обсязі здійснено тільки зусиллями функціонуючих на ньому власних науково-технічних структур (у виді навчальних центрів, науково-дослідних підрозділів, конструкторських бюро та ін.). Тому часто виникає необхідність активного співробітництва і взаємодії з зовнішніми структурами, що займаються науково-технічним забезпеченням певного виробничого процесу.

Раціональна організація планування розвитку інноваційного потенціалу буде сприяти підвищенню його якісних і кількісних характеристик. В багатьох випадках необхідною умовою стимулювання інноваційного розвитку на промисловому підприємстві буде навіть утворення спеціалізованої структури, що служила би управлінською системою для такого складного об'єкту управління, яким є інноваційний процес.

Основними завданнями маркетингового обґрунтування при визначенні пріоритетів інвестиційної діяльності підприємства є такі:

- глибинна сегментація ринкового оточення, сукупність яких буде утворювати стратегічний портфель підприємства;
- визначення набору інвестиційних проектів, реалізація яких сприятиме збільшенню результатів діяльності підприємства у певних СЗГ;
- визначення набору параметрів конкурентоспроможності продукції, яка вироблятиметься для продажу в відповідних СЗГ, та оцінка діапазону прийнятних з точки зору споживача коливань цих параметрів;
- оцінка позитивних та негативних змін параметрів конкурентоспроможності продукції;
- визначення складу збагачуючих технологій, впровадження яких призведе до збільшенню синергічного ефекту від формування стратегічного портфелю.

Таким чином, підсистема стратегічного планування інноваційної діяльності має бути важливою складовою загальної системи стратегічного управління підприємством.

Забезпечення сталого економічного зростання, якісного підвищення ефективності господарювання на ґрунті впровадження новітніх досягнень науки, техніки і організації є важливою умовою досягнення більшості стратегічних цілей та джерелом задоволення складного комплексу інтересів та очікувань учасників підприємства.

Література:

1. Гриньова В.М. Соціально-економічні проблеми інноваційного розвитку підприємств: монографія / В.М. Гриньова, О.В. Козирева; Харківський національний економічний університет. – Х.: ІНЖЕК, 2006. – 187 с.
2. Социально-экономические проблемы информационного общества: монография / Под ред. Л. Г. Мельника. – Суми: Университетская книга, 2005. – 430 с.
3. Пул М. Управление человеческими ресурсами / Под ред. А.М. Уорнера. – СПб: Питер, 2002. – 1200 с.